

Nr 3(68) 2017

ISSN 1429-2939

BEZPIECZNY BANK

BFG

BANKOWY FUNDUSZ GWARANCYJNY

BEZPIECZNY BANK jest czasopismem wydawanym przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny od 1997 roku, poświęconym zagadnieniom stabilności systemu finansowego, ze szczególnym uwzględnieniem systemu bankowego.

KOMITET REDAKCYJNY:

Jan Szambelańczyk – redaktor naczelny
Małgorzata Iwanicz-Drozdowska
Ryszard Kokoszczyński
Monika Marcinkowska
Jan Krzysztof Solarz
Ewa Kulińska-Sadłocha
Ewa Miklaszewska
Małgorzata Polak – sekretarz redakcji
Ewa Teleżyńska – sekretarz redakcji

RADA PROGRAMOWO-NAUKOWA:

Piotr Nowak – Przewodniczący
Paola Bongini
Santiago Carbo-Valverde
Dariusz Filar
Andrzej Gospodarowicz
Leszek Pawłowicz
Krzysztof Pietraszkiewicz
Jerzy Pruski

Artykuły publikowane w **BEZPIECZNYM BANKU** są recenzowane.

Za publikację naukową w **BEZPIECZNYM BANKU** Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznał trzynaście punktów.

Pismo **BEZPIECZNY BANK** wydawane jest wyłącznie w wersji elektronicznej – **www.bfg.pl**.

REDAKCJA:

Krystyna Kawerska

WYDAWCA:

Bankowy Fundusz Gwarancyjny
ul. Ks. Ignacego Jana Skorupki 4
00-546 Warszawa

SEKRETARIAT REDAKCJI:

Ewa Teleżyńska, Małgorzata Polak
Telefon: 22 583 08 78, 22 583 05 74
e-mail: ewa.telezynska@bfg.pl; malgorzata.polak@bfg.pl

Informacje dotyczące wymogów formalnych i edytorskich dla autorów publikacji znajdują się na stronie: www.bfg.pl

Opracowanie komputerowe, druk i oprawa:
Dom Wydawniczy ELIPSA
ul. Inflancka 15/198, 00-189 Warszawa
tel./fax 22 635 03 01, 22 635 17 85
e-mail: elipsa@elipsa.pl, www.elipsa.pl

OD REDAKCJI

Z raportów Banku Światowego, Unii Europejskiej czy Międzynarodowego Funduszu Walutowego wynika, że wielkość i struktura systemu finansowego w Polsce stosunkowo dobrze odpowiada potrzebom krajowej gospodarki. Według Raportu Towarzystwa Ekonomistów Polskich (Andrzej Halesiak, *Jaki system finansowy dla Polski. Synteza wiedzy na temat zależności pomiędzy systemem finansowym a sferą realną. Rekomendacje dla Polski*. Warszawa 2017) ta dobra w zasadzie opinia, szczególnie na tle krajów o wyraźnie „przerośniętych” systemach finansowych, jest w dużej mierze zasługą działań regulacyjno-nadzorczych z przełomu tysiącleci, ale także z wynikającego z zaszłości historycznych zapóźnienia rozwojowego polskich instytucji finansowych. Nie sposób pominąć okoliczności, że punkt startu do wyścigu o pogłębianie finansowe (zwane finansjalizacją lub finansjeryzacją) w Polsce – w okresie po systemowych reformach rynkowych – był bardzo niski. I to na tyle niski, że nawet kilkanaście lat szybkiej ekspansji – przed globalnym kryzysem finansowym – nie doprowadziło do takiego stadium rozwoju, które w krajach najwyżej rozwiniętych stworzyło warunki do poważnego zagrożenia stabilności finansowej. W odróżnieniu od bardzo znaczących różnic relacji aktywów finansowych do produktu krajowego brutto na niekorzyść polskiego sektora w stosunku do wielu innych krajów, trzeba pamiętać o wiodącym poziomie rozwoju technologicznego instytucji finansowych w Polsce, nawet w porównaniu do liderów finansjalizacji na świecie. Na tym tle rodzą się wyzwania zrównoważonego poziomu rozwoju kompetencji klientów i instytucji finansowych, które nie generowałyby z jednej strony asymetrii korzyści stron transakcji, a z drugiej – nie przyczyniały się do zagrożeń stabilności tych instytucji, które nadmiernie wykorzystują swą profesjonalną przewagę dla – przynajmniej krótkookresowych – zysków.

Prezentowany PT Czytelnikom 68 numer „Bezpiecznego Banku” podejmuje w kilku aspektach scharakteryzowane wyżej problemy. Pierwszy artykuł w dziale **Problemy i poglądy** traktuje o siedmiu wymiarach debaty na temat finansjalizacji, począwszy od kwestii lingwistycznych, przez definicje, zakres merytoryczny, historię, aspekt geograficzno-kulturowy, kontekst doktrynalny, a wreszcie ustrojowy. Pewną kontynuacją tej problematyki jest drugi artykuł, w którym mowa

o wirtualizacji pieniądza jako przejawie finansjalizacji. Swoistą ramą poznawczą opracowań w prezentowanym numerze naszego czasopisma są dwie recenzje publikacji książkowych. Jedna literalnie dotyczy problematyki *Finansjeryzacji i jej wpływu na przedsiębiorstwa*. Drugą natomiast można traktować jako wkład autorów w kształtowanie jednego z kluczowych warunków pogłębiania finansowego – praca pt. *Zrozumieć rynki finansowe* pretenduje do takiej funkcji.

Cztery pozostałe artykuły w dziale **Problemy i poglądy** traktują o zróżnicowanej problematyce systemu finansowego, począwszy od rozważań na temat wpływu ryzyka upadłości inwestorów na credit rating banków europejskich, przez ryzyko prawne w zarządzaniu kryzysowym na przykładzie Banco Popular Español, oryginalne analizy sukcesji w przedsiębiorstwach rodzinnych jako elementu ryzyka kredytowego, po dywagacje o kliencie wobec kulturowych uwarunkowań rozwoju i zagrożeń bankowości cyfrowej.

Dodatkowo w okazjonalnym dziale **Raporty z badań** zamieszczamy dwa opracowania. Pierwsze zostało poświęcone determinantom kształtowania się poziomu depozytów oszczędnościowych gospodarstw domowych w krajach strefy euro, a w drugim podjęto próbę identyfikacji wpływu specyfiki terenu działania na sytuację ekonomiczną banków spółdzielczych.

„Bezpieczny Bank” nr 68/2017 jest już drugim numerem ukazującym się wyłącznie w wersji elektronicznej, i po raz pierwszy z numeracją systemu DOI (ang. *Digital Object Identifier*)¹, co sprzyjać będzie cyfrowej identyfikacji naszych artykułów w bazach danych.

Życzę ciekawej lektury

Jan Szambelańczyk
Redaktor Naczelny

¹ Znając numer DOI publikacji, za pomocą specjalnych baz danych łatwo znaleźć miejsce w Internecie, skąd tę publikację można pobrać.